

BRIAN HERBERT & KEVIN J. ANDERSON

DUNA
OBLIČAJ MUČENÍKA

WSF
BOOKS
KOŠICE 2004

Preložil::

Pavol Alexander Horňák
Čermeľská cesta 49, 040 01 Košice I, Slovensko
EMR >>> pavolhornak@yahoo.com
GSM >>> + 421 908 500 914
IC Q >>> 23 56 07 78 (used rarely)
URL >>> <http://admiral.webz.cz>

WSF
BOOKS

World Science Foundation

Originál::

Brian Herbert & Kevin J. Anderson (<http://www.wordfire.com>)
Dune - The Faces of a Martyr
Copyright © 2004 Herbert Properties, LLC
URL >>> <http://www.dunenovels.com>

Publikoval::

WSF Books v decembri 2004 // Vydanie prvé (1)
EMR >>> pavolhornak@yahoo.com
Grafická úprava, sadzba, väzba a obal © 2004 Pavol Alexander Horňák
Korektorka manuskriptu >>> Anna Horňáková
Recenzenti prekladu >>>

Košice 2004 - Verzia 12 / 31 / 2004 E

Upozornenie::

Všetky práva autora, vydavateľa a vlastníka publikačných práv anglického originálu tejto publikácie sú týmto ustanovením neobmedzene vyhradené! Originál tejto publikácie, tak ako aj akúkoľvek jeho časť, nemožno bez vedomia a výslovného súhlasu vydavateľa anglického originálu akokoľvek speňažovať, či obsahovo pozmeňovať. Verejné rozširovanie tejto publikácie je povolené. Slovenský preklad tejto publikácie, tak ako aj akúkoľvek jeho časť, nemožno bez vedomia a výslovného súhlasu prekladateľa akokoľvek upravovať, kopírovať, respektíve inak formálne, či obsahovo pozmeňovať a speňažovať. Slovenský preklad tejto publikácie však možno verejne rozširovať, a je voľne dostupný širokej verejnosti na adrese:

<http://admiral.webz.cz>

Venovanie::

Túto prácu by som predovšetkým rád venoval početnej rodine milovníkov grandiózneho diela zosnulého Franka Herberta, a všetkým, ktorý sa ním dali inšpirovať...

Podakovanie::

Opäť sa tu raz musím srdečne poďakovať všetkým zasväteným „bratom v zbrani,“ za ich skvelé nápady, a bezhraničnú podporu. Veľká vďaka však v neposlednom rade patrí najmä mojej mame, ktorá pri korekcií môjho manuskriptu znova odviedla skvelú prácu.

POZNÁMKA K SLOVENSKÉMU PREKLADU

Tak ako to už pri preklade svetovej literatúry býva dobrým zvykom, aj do predkladaného *Obličaja mučenika* bolo treba vnieť istú dávku subjektívnej, avšak v medziach držanej adaptácie názvoslovia. Už samotný názov poviedky takto podstúpil mnoho zmien, *Tvárou martýra*, či *mučenika* počnúc, *Obličajom mučenika* končiac. Konečný názov som si zvolil možno už len z toho malicherného dôvodu, že ide o knižné výrazy, s ktorými sa dnes na ulici už tak často nestretávame. S podobným vývojom slov a názvov sa pri preklade, a to nielen do našej rodnej reči, stretávame vo všeobecnosti veľmi často. Beletrie sa to dotýka priam bytostne. Tento jav vyplýva z podstaty toho - ktorého jazyka, a v žiadnom prípade nenaznačuje výrazovú chudobu ostatných rečí. Takto skryto vlastne len poukazuje na kultúrne osobitosti zrkadliace sa v prekladanom texte, a etymologický základ, či jeho morfológický kontext. Nech tu už hovoríme o *Stredozemí* J. R. R. Tolkiena, alebo Rowlingovej *Slizolíne*, prekladateľ sa musí vynájsť vždy. Akúkoľvek tvorivú zmenu však originál podstúpi, musí sa jednať o adaptáciu plne rešpektujúcu všetky jazykové pravidlá na tom - ktorom území. Môj preklad *Obličaja mučenika* nie je v tomto smere výnimkou.

V priebehu prekladu a série korektúr som väčšinu pojmov, terminologických výrazov a mien prevzal v duchu istej návaznosti z už publikovaných českých prekladov *Histórie Duny*. Mojou snahou totiž v žiadnom prípade nebolo vybočiť z nejakého podvedomého rámca zaužívanej terminológie. Koľko „obetí“ si predsa už vyžiadala polemika nad prekladom anglického slova *Orc* z Tolkienovho *Pána prsteňov*? Bratia Česi si podobne ako mi snáď už aj privykli na svojich milovaných *Skřetov*, a to sa aj napriek

existencii slovenského prekladu *Ohyzd* len tak ľahko nezmení... Preklad je vám ťažká vec, a preto vzdávam hold všetkým podobným snahám uspieť. Čitateľ napokon vždy rozhodne o budúcnosti toho ktorého výrazu. Jazyk žije, a časom sa mení. Podlieha vplyvom okolia podobne ako človek, či iné formy života. Isté slová možno preložiť hravo, no mnohé nie. Anglický jazyk je dobrý príklad. Práve tu som musel zapojiť fantáziu a urobiť miestami isté zmeny. Berte to teda ako výzvu, či nevyhnutnosť.

Spomeniem tu teda snáď len ten najmarkantnejší príklad môjho zásahu. Ide o meno manželky *Xaviera Harkonnena*. Český preklad použil fonetický preklad slova – *Okta*. Ja síce s týmto prekladom, vzhľadom na v slovenčine zaužívanú prax, nesúhlasím, no výraz napriek tomu preberám. Naskytla sa tu však otázka, či je nutné všetky výrazy lokalizovať. V prípade meno *Octa* predsa ide o familiárnu abreviáciu rímskeho rodového mena *Octāvia*. Podobnej prekážke som čelil už pri preklade *Polovačky na Harkonnenov* (WSF Books 2003) v prípade *Kymekov*. Každý predsa rozpoznal, že tu v anglickom názve *Cymek* ide o spojenie slovných základov predpony *cyto* (ako v slove *cytológia*, *cytoplazma*) a fonetickej abreviácie *mek* (od anglického *mech* ako v slove *mechanical*). Myslím, že čitateľ tento význam pochopil.

V prípade akýchkoľvek konštruktívnych pripomienok k tomuto prekladu, či mimo neho, ma prosím kľudne kontaktujte. Poteším sa akémukoľvek vášmu ohlasu.

Nuž akokoľvek pedantsky, či tvorivo, k prekladu pristupujeme, na konci diela nám ostáva napokon len skromná viera, alebo nádej, že čitateľ našu snahu ocení. To je napokon ten pravý dôkaz, že sa nám preklad vydaril.

Pavol Alexander Horňák
Košice, 21. december 2004

DUNA

OBLIČAJ MUČENÍKA

Príbeh Služobníckeho Džihádu

Brian Herbert a Kevin J. Anderson

I

Mrzí ma to,“ riekol Rekur Van svojmu kolegovi, tlulaxanskému „výskumníkovi, keď nožom obratne prenikol skrz chrbát svojej obete, a dodal jeden obrat čepeľou navyše, „no túto loď potrebujem viac než ty.“

Krv z rany presakovala všade vókol štíhlej oceľovej čepele, až z nej napokon prúdom von vytryskla, keď Rek vytrhol nôž späť. Jeho druh so sebou ešte stále prudko mykal, chvejúc sa ako obnažené nervové synapsie vystavené ohňu. Rek telo odkotúľal von cez poklop malého plavidla, ponechajúc ho tam na podlahe prístaviska.

Ulicami hlavného mesta Tlulaxy sa ozývala prerušovaná strel'ba zbraní, výkriky a ohlušujúce explózie. Smrteľne ranený genetik sa už z posledných síl plazil po zemi, stále sa však ešte trasúc. No i v tento posledný okamih uprene hľadel, hoc s pohasínajúcim výrazom v tvári, svojimi blízko seba zasadenými očami na Rekura. Bol to pohľad plný zloby a nenávisti. Teraz tu však ležal ponechaný napospas osudu, a vyradený ako mnoho iných dôležitých vecí...

3

Zotrel si krv zo svojho odevu, no jeho dlane a ruky ostali lepkavé. Po úteku bude mať viac času oprat' si šaty a umyt' zakrvavenú pokožku. Krv... To bola mena jeho obchodu. Genetický zdroj preplnený potrebnou DNA. Nenávidel ňou takto plytvať.

Teraz však Liga vznešených chcela krv... Jeho krv! Napriek tomu, že patril k tým najbrilantnejším vedcom Tlulaxy s dobrými konexiami k mocnej náboženskej elite, musel Rek utiecť. Preč zo svojho domovského sveta, preč od lynčujúcich davov. Pobúrení členovia Ligy totiž uvalili na planétu blokádu a obsadili tento svet, aby si vynútili ich krátkozrakú spravodlivosť. Ak by ho teraz chytili, nevie si ani len predstaviť akú odplatu by na ňom vykonali.

„Fanatici – všetci z vás!“ kričal bezcieľne späť k mestu, a zaistil za sebou poklop.

Rek už nemal čas zozbierať svoje bezcenné vedecké dokumenty, a tak, stískajúc teraz riadenie ukradutej lode svojimi skrvavenými rukami, zanechal všetok svoj osobný majetok za sebou. Vzniesol svoje plavidlo do vzduchu, bez plánu, no s túžbou vypadnúť z tejto planéty skôr než by sa ho mohli pomstychtívi vojaci Ligy zmocniť.

„Dopekla s tebou, Iblis Ginjo!“ povedal si sám pre seba.

Vedomie, že bol Hlavný patriarcha už po smrti mu teraz dávalo len pramalú útechu. Ginjo sa k nemu vždy správal ako k nižšej forme života. Rek a Hlavný patriarcha boli dlhodobo obchodnými partnermi, ktorí sa jeden bez druhého nevedeli zaobišť, no nezdieľali pritom ani najmenší pocit dôvery. Liga však napokon strašné tajomstvo tlulaxanských fariem na orgány,

4

DUNA: OBLIČAJ MUČENÍKA

kde boli nezvestní vojaci a Zensunnitskí väzni popravení, aby tak poskytli náhradné transplantáty pre iných ranených bojovníkov Ligy, aj tak odhalila. Teraz sa však strany zjavne obrátili, a všetkých obyvateľov Tlulaxy zachvátil zmätok. Zobrali o svoje holé životy, aby tak unikli pomste pobúrenej Ligy. Obchodníci s tkanivom sa museli skryť, a tá malá skupinka legitímnych sa z civilizovaných svetov jednoducho vyparila. Zneuctený a zruinovaný. Teraz sa stal Rek štvancom. No i bez svojich laboratórných poznámok a záznamov jeho myseľ niesla kľúčové poznatky, s ktorými sa bol ochotný podeliť s tým, kto ponúkne najviac. Vo vrecku mu teraz ležala malá ampulka špeciálneho genetického materiálu, ktorý mu umožní začať opäť odznova. Keby sa len mohol dostať preč... Po dosiahnutí obežnej dráhy sa mu naskytol pohľad na mocné, tvarom hrot oštepú pripomínajúce bojové lode plné rozhnevaných stúpcov Džihádu. Niekoľko tlulaxanských plavidiel, z ktorých väčšinu riadili rovnako neskúsení a poplašení piloti ako on sám, sa rozprchlo bez ladu a skladu všade navôkol, a vojnové lode Ligy tak mohli zamerať všetky tlulaxanské koráby, ktoré boli v ich dosahu a na dostrel. „Prečo nepredstierať, že sme vinní všetci?“ zabručal pozerajúc sa na výjav pred ním, vediac, že ho nik nepočuje. Rek zvýšil rýchlosť, netušiac ako rýchlo táto jemu neznáma loď dokáže vôbec letieť. Koncom svojho ušpineného rukáva zotrel škvrnu schnúcej krvi na ovládacom paneli tak, aby sa mu údaje na prístrojovej doske odčítavali ľahšie. Bojové lode Ligy naň zopár krát naslepo vystrelili a komunikačné zariadenie náhle s praskaním prepojilo čísi rozhnevaný hlas.

DUNA: OBLIČAJ MUČENÍKA

„Tlulaxanský koráb! Zastavte a vzdajte sa, inak budete zničení!“
„Prečo radšej nepoužijete svoje zbrane proti mysliacim strojom?“
odsekol Rek.
„Armáda Džihádu tu len márne čas a zdroje. Zabudli ste snáď už na skutočného nepriateľa ľudstva?“
A skutočne, hocktorý tlulaxanský zločin bol vskutku ničím v porovnaní s desiatkami rokov devastácie spôsobenej počítačovou Všemysľou Omniom.
Veliteľ nepriateľskej lode zjavne jeho sarkazmus neoceníl. Výbušné projektily ticho preleteli popri ňom, no Rek napriek tomu reagoval náhlým odklonením a spomalením lode. Strely detonovali neďaleko od svojho predpokladaného cieľa, rázová vlna však aj napriek tomu jeho ukradnutú loď roztočila. Ovládací panel prístrojovej dosky v kabíne sa rozjasnil žiarivými kontrolkami a poplašnými signálmi, no Rek núdzový signál nevyslal. Nehlučne nechal loď bez kontroly, hrajúc sa na mŕtveho. Lode Ligy ho čoskoro nechali tak a vydali sa na lov iných nešťastných tlulaxanských utečencov, veď cieľov z ktorých si mohli vyberať bolo mnoho.
Keď sa bojové lode Ligy konečne vzdialili, Rek usúdil, že je v dostatočnom bezpečí na to, aby aktivoval lodné stabilizátory. Po niekoľkých nevydarených pokusoch sa mu prevažujúca loď opäť podarilo dostať pod kontrolu a späť na kurz. Bez predstavy o celi svojej cesty, dychtiac len po úniku, letel za hranice systému tak ďaleko ako len mohol. Neľutoval nič, čo za sebou zanechal. Rek po väčšinu svojho života pracoval na vývoji nových biologických techník a postupov tak ako už generácie jeho ľudu pred ním. Počas Džihádu sa stala jeho rasa rozprávkovo bohatou a pre vesmír

DUNA: OBLIČAJ MUČENÍKA

pravdepodobne aj nezbytnou. Teraz však Sereniny fanatici rozvrátili pôvodné a jedinečné orgánové farmy, zničili transplantačné nádrže, a „milostivo“ oslobodili väčšinu darcov z ich utrpenia. Krátkozrakí blázni! Ako si len bude Liga v najbližších rokoch sťažovať, keď jej budú veteráni bez očí a hnátov nad svojimi zraneniami nariekať, nemajúc viac už miesta kam ísť.

Krátkozrakí idealisti z rádov Ligy neuvažovali nad takýmito praktickými stránkami veci. Neplánovali v tomto smere vôbec nič. Hnali sa za neskutočnými snami ako už pri množstve iných príležitostí Džihádu Sereny Služobnice. Hnali ich len hlúpe emócie. Rek nenávidel týchto ľudí. Schytil křčovite ovládanie lode akoby predstieral, že je to hrubý krk Iblisa Ginja. Hlavnému patriarchovi sa napriek rozsiahlemu zoznamu jeho úbohých činov darilo udržať si svoje vlastné meno bez poškvrní, zatiaľ čo všetku vinu zhodil na starého, vojnu zoceleného hrdinu, Xaviera Harkonnena, a celú tlulaxanskú rasu. Ginjova vždy vypočítavá vdova vykreslila svojho padlého muža ako martýra veľmi nepravdivo a celkom márne. Rek to vedel.

Liga mohla tlulaxanskému ľudu ukradnúť „česť“, rabujúce davy si mohli privlastniť ich bohatstvo, a prinútiť tak jeho ľudí k životu vo vyhnanstve, no zradcovia nikdy nemohli získať jedinečné znalosti a schopnosti, ktoré si Reku Rek nosil v hlave. Tento obetný baránok sa ešte stále vedel brániť.

Rek si napokon ujasnil kam by mal ísť, kde by mal vziať svoju tajnú a inovačnú technológiu klonovania ako taktiež životaschopné bunky samotnej Sereny Služobnice.

Smeroval preč, pozdĺž hraníc priestoru Ligy, aby našiel Svety strojov, tam, kde sa chcel predstaviť Všemysli Omniovi.

DUNA: OBLIČAJ MUČENÍKA

II

Na Saluse Secundus, hlavnom meste Ligy vznešených, otvorila nedisciplinovaná vrava paľbu na sochu muža. Vorian Atreides stál v tieni ozdobnej klenby, pozerajúc sa na dav, ticho ako skala. Jeho hrdlo bolo hrôzou zovreté tak mocne, že nemohol, v hoc toľkej zlosti, skríknúť. Aj keď bol bojovníkom Džihádu, tento divoký zástup by ho nepočúvol.

Figurína muža sa voľne hompáľala na svojej provizórnej šibenici nad hromadou suchých klátov. Táto bábka len málo pripomínala Xaviera Harkonnena, no zloba davu bola na neho zrejماً. Jeden mladý muž hodil na navrhnutú hranicu malú roznetku, a v priebehu sekúnd začali rozpínajúce sa plamene hltáť kúsok po kúsok jej symbolickú uniformu – presne takú akú hrdlo kedysi nosieval Xavier.

Vorianov priateľ zasvätil väčšinu svojho života vojne proti mysliacim strojom. Teraz tento dav ako zmyslov zbavený našiel kdesi túto zaprášenú uniformu a použil ju, aby tu Xaviera zosmiešnil, strhnúc z nej všetky jej významenia a insígnie podobným spôsobom, ako bol Xavier ukrátený aj o svoje právoplatné miesto v dejinách ľudstva. Teraz ho upaľovali. Hneď čo sa oheň rozhořel, figurína tancovala a tlela na konci svojho povrazu čoraz viac. Kakofonický jasot rachotil oknami priľahlých budov, sláviac tak smrť zradcu. Ľudia tento akt považovali za istý druh odplaty. Vor to však považoval za obyčajné chrapúnstvo.

Potom, čo sa Vor dozvedel o tom, ako odvážne Xavier odhalil tlulaxanské orgánové farmy, a zvrhol zradného Veľkého patriarchu Ginja, sa náhlil na Salusu. Nikdy by neočakával, že

DUNA: OBLIČAJ MUČENÍKA

sa stane svedkom tak otrasného a dobre pripraveného hnutia odporu proti svojmu priateľovi. Po celé dni Vor pokračoval vo svojich prejavoch, snažiac sa zastaviť hysterický hnev pred jeho zásahom toho nesprávneho cieľa. Napriek jeho vysokej hodnosti sa však len málokto postavil na jeho podporu. Špinavá kampaň proti Xavierovi sa začala, a dejiny sa pretvárali dokonca v okamihu, keď sa písali. Vor sa cítil ako muž stojaci na pláži počas Caladanského hurikánu, vzpínajúc ruky k nebu, a snažiac sa tak odvrátiť vysokú prílivovú vlnu.

Dokonca i Xavierove vlastné dcéry pred nátlakom pokľakli, a mená si zmenili z Harkonnen na matkine priezvisko, prívlastok Služobnice. Ich matka, Serenina sestra Okta, vždy tichá a plachá, sa stiahla v biede a nešťastí do mesta Introspekcie, odmietajúc viac záujem a prítomnosť cudzích ľudí...

Vor, majúc na sebe len pouličné hávy, teraz stál uprostred davu celkom nepozorovane, ukrývajúc šikovne svoju identitu. Podobne ako Xavier, aj on bol na službu v Armáde Džihádu hrdý, no v tejto rastúcej emocionálnej horlivosti by nebolo dobrým nápadom zjaviť sa tu v uniforme. Počas dlhého trvania Džihádu sa Primero Vorian Atreides zúčastnil množstva bojov proti mysliacim strojom. Bojujúc po Xavierovom boku dosiahol obrovských, hoc drahých víťazstiev. Xavier bol najodvážnejším mužom, akého kedy poznal, no teraz ním miliardy ľudí opovrhovali.

Vor sa odvrátil od davu, neznesúc už ďalej tento pohľad. Aká to len masová ignorancia a hlúposť! Zle informovaný a ľahko manipulovateľný zástup by veril snáď čomukoľvek, čo by si len zmyslel. Vorian Atreides bude však hoc sám pamätať na hrdinskú pravdu v pozadí mena Harkonnen.

DUNA: OBLIČAJ MUČENÍKA

III

Nezávislý robot odstúpil o krok späť, obdivujúc nový citát pripevnený na stene jeho laboratória.

Pochopenie ľudskej podstaty je tým najobťažnejším duševným cvičením zo všetkých.

Pokým rozjímal nad možnými význammi a implikáciami slov tohto výroku, zmenil Erasmus výraz svojej tvarokovovej tváre. Po stáročia pátral po podstate ľudstva, snažiac sa dešifrovať túto podivnú biologickú anomáliu. Aj napriek toľkým nedostatkom, ktorými oplývali, sa im v záblesku ich génia podarilo nejako zostrojiť mysliace stroje. Táto hádanka ho neustále provokovala. Po svojom laboratóriu umiestnil rôzne slogany tak, aby inicioval sled myšlienok v ten najneočakávanejší okamih. Filozofia bola pre neho viac než len hrou. Bola prostriedkom zdokonaľovania jeho mechanickej mysle a samého seba.

Dosiahnuť je možné všetko čo si vieme len predstaviť, bez rozdielu, či si človek, alebo stroj.

Pre uľahčenie pochopenia svojho biologického nepriateľa vykonával Erasmus neustále nové a nové pokusy. Uviazani k stolom, vystavení v priehľadných nádržkách, alebo uzavretí vo svojich vzduchotesných celách... Robotova súčasná skupina subjektov výskumu sa zvíjala a stenala všade navôkol. Niektorí sa modlili k neviditeľným bohom, iní zas vrešťali a prosili o

DUNA: OBLIČAJ MUČENÍKA

zl'utovanie ich žalárnik, čo len poukázalo na to, akí sú klamliví. Niekoľko z nich krvácalo, pomočovalo sa, a prepúšťalo viacero telesných tekutín, neslušne tak špiniac jeho laboratórium. Erasmus mal našťastie viacero podriadených robotov ako aj mnoho ľudských otrokov, ktorí dali zariadenie jeho laboratória opäť do antiseptického a poriadneho stavu.

Svalovina je len jemný kov.

V doplnku k svojim psychologickým testom robot preskúmal tisícky ľudských mozgov a tiel. Skúmal ľudí pod vplyvom zmyslovej deprivácie, vyvolávajúc u nich extrémnu bolesť a bezcitný strach. Študoval chovanie jednotlivcov ako aj aktivity skupín. Napriek všetkému, čo vykonal vedel, že pri všetkom jeho puntičkárskom zmysle pre detail, mu tu čosi podstatné uniklo. Nemohol prísť na spôsob ako získať a zhromaždiť všetky údaje tak, aby zapadli do nejakého zrozumiteľného rámca, akejsi „hlavnej a jednotnej teórie“ o ľudskej podstate. Extrémy v ich správaní boli príliš vzdialené.

Je ľudskejšie byť dobrým, alebo zlým?

Táto tabuľka vedľa tej novej predstavovala po určitú dobu hádanku. Mnoho ľudí, ktorých študoval podrobne, tak ako Serenu Služobnicu a jeho vlastného chovanca Gilberta Albansa, preukazovalo vrodennú ľudskosť, dobrotu naplnenú súcitom a starostlivosťou o iné stvorenia. No Erasmus popritom študoval aj dejiny ľudstva a vedel dobre o zradcoch a sociopatoch, ktorí

DUNA: OBLIČAJ MUČENÍKA

svojmu druhu spôsobili neskutočnú škodu a utrpenie s cieľom získať výhody len pre samých seba.

Žiadna skupina záverov tu nedávala zmysel.

Po tridsiatich ôsmich rokoch Džihádu Sereny Služobnice boli stroje ďaleko od toho, čo by sa dalo nazvať víťazstvom, a to aj napriek tomu, že počítačové simulácie a prognózy hovorili o tom, že divoko žijúcich ľudí mali rozdrviť už dávno. Fanatizmus dával Lige vznešených silu, a ona tak mohla pokračovať v boji, a to dokonca i v časoch, keď by ich všetka rozumná úvaha priviedla ku kapitulácii. Ich inšpiratívny vodca sa stal napokon z vlastnej vôle martýrom... Nevysvetliteľný to počín.

Teraz tu však zdá sa mal konečne novú príležitosť, neočakávaný nový subjekt, ktorý by mohol na až doposiaľ neprebádané aspekty ľudskosti vrhnúť nové svetlo. Tento tlulaxanský zajatec by mu možno mohol po svojom príchode poskytnúť nejaké odpovede. Ved' napokon, ten pochabý človek sám padol priamo do ich náručia...

Rekur drzo narušil priestor Synchronizovaných svetov kontrolovaných myšliacimi strojmi, a vyslal svoju požiadavku vidieť Omnia. Bol smelý príchod Tlulaxana súčasťou nejakej komplikovanej lesti, alebo skutočne veril, že má akúkoľvek moc vyjednávať? Erasmus bol zvedavý, čo v tom bude. Omnius chcel tlulaxanskú loď zničiť okamžite, ved' väčšina ľudí prechádzajúcich okolitým vesmírom hraničiacim s jedným z mnoha Synchronizovaných svetov bola Omniom buď zabitá alebo zajatá, no Erasmus sa do toho zamiešal, dychtiac po tom, aby si vypočul čo im má tento dobre známy genetický výskumník čo povedať. Po obkľúčení malého plavidla ho robotické bojové

DUNA: OBLIČAJ MUČENÍKA

lode eskortovali na Corrin, do centra Synchronizovaných svetov. Ozbrojené strážne roboty bezodkladne odprevadili zajatca rovno do Erasmovho laboratória.

Hranatá tvár Rekura sa skrúcala v zamračenom výraze, ktorý prelietal medzi nadutosťou a hrôzou. Jeho temné, blízko seba usadené oči rýchlo žmurkali. Nosil vrkoč až po ramená, a snažil sa tváriť jednak isto ako aj v pomykove, no kompletne zlyhal.

Oproti nemu stál autonómny robot odetý v luxusnej kráľovskej róbe, ktorú nosieval, aby sa tak v očiach svojich ľudských otrokov a subjektov výskumu javil čo najzaujímavejším. Na svojej tvarokovovej tvári vyčaril neohrozujúci úsmev, no potom sa náhle zamračil, vyskúšajúc si tak nový mimický výraz.

„Keď si bol zajatý, dožadoval si sa, aby si mohol vidieť Omnia. Pre veľkú počítačovú Všemysel' je však nezvyčajné prijímať povely od tak drobného človeka – muža tak malého vzrastom i významom.“

Rek pozdvihol bradu a naduto zafunel.

„Podceňujete ma.“

Siahnuť do záhybov svojej znečistenej a pokrkvanej tuniky vytiahol malú ampulku.

„Doniesol som vám niečo vzácne. Toto sú vzorky živých kultúr, hrubý materiál môjho vedeckého bádania.“

„Sám som uskutočnil už dosť výskumnej práce,“ odvetil Erasmus.

„A mám množstvo vzoriek, z ktorých môžem čerpať. Prečo by ma mali zaujímať práve tie tvoje?“

„Pretože toto sú pôvodné bunky samotnej *Serény Služobnice*, a vy nemáte žiadnu technológiu, alebo postup ako vypestovať

DUNA: OBLIČAJ MUČENÍKA

jej urýchleného klona tak rýchlo, a tak dobre, ako ja. Môžem vytvoriť dokonalý duplikát vodcu Džihádu proti mysliacim strojom. Myslím, že viete ako také niečo využiť.“

Na Erasma to vskutku urobilo dojem.

„Serena Služobnica? Môžeš mi ju znova vytvoriť?“

„Až k jej samotnej DNA. Môžem urýchliť jej vývoj do akéhokoľvek bodu aký si len zmyslíte. No do buniek som umiestnil isté... No povedzme, inhibítory... Malé zámky, ktoré som schopný odomknúť len ja sám.“

Rek držal ampulku stále mučivo v svetle laboratória tam, kde ju mohol Erasmus jasne vidieť.

„Len si predstavte akým hodnotným nástrojom by to mohlo vo vašej vojne proti ľuďom byť.“

„A prečo by si nám takýto poklad ponúkal?“

„Pretože nenávidím Ligu vznešených. Obrátili sa proti môjmu ľudu, a prenasledujú nás všade kam sa len pohneme. Ak mi mysliace stroje poskytnú azyl, odmením ich úplne novou Serenou, s ktorou si potom môžete robiť čo len chcete.“

Erasmovym duševným jadrom sa prehánali možnosti. Serena bola doposiaľ jeho najfascinujúcejším ľudským subjektom, no jeho experimenty a pokusy na nej sa dočkali zúfalého konca, keď zabila svoje nedisciplinované dieťa. Potom už viac nekooperovala. Po desaťročia si robot želal príležitosť byť čo i len na sekundu ešte aspoň raz s ňou – a teraz sa jej možno dočkal...

Predstavoval si rozhovory, ktoré by nanovo spolu viedli, výmenu myšlienok, odpovede na všetky tie jeho páčivé otázky... Študoval ďalšiu vetu na stene.

DUNA: OBLIČAJ MUČENÍKA

Ak si viem predstaviť dokonalú otázku, bude mať aj odpoveď?

Erasmus zovrel Rekovo rameno. Ten sa len v bolesti zaškľabil.
„Súhlasím s tvojimi podmienkami.“

IV

Vdova po Hlavnom patriarchovi poslala Vorianovi Atreidovi formálne pozvanie, no on vedel, že to nebola len prostá prosba.

Správa mu bola doručená kapitánom miestnej polície Džihádu, v čom bol obsiahnutý istý skrytý nátlak a hrozba. Vor sa však nedal len tak ľahko zastrašiť. Nosieval mnoho vyznamenaní, stužiek a dekorácií, ktorými bol odmenený počas jeho dlhej a učebnicovej kariéry. Napriek tomu, že vyrástol uprostred mysliacich strojov ako splnomocnenec, stal sa neskôr hrdinom Džihádu, a tak nechcel, aby snobská ženuška Iblisa Ginja čo i len na sekundu zabudla, s kým má tu česť.

Camie Boro-Ginjo sa vydala za Ginja pre prestíž, ktorú jej jeho meno poskytlo, no bolo to predovšetkým spojenectvo ľudí bez lásky. Camie mala na vlastné politické ciele v úmysle využiť každú jednu príležitosť, ktorá sa jej vďaka pôsobivej smrti svojho manžela naskytna. Teraz tu sedela uprostred rovnakých komnát, kde Veľký patriarcha zosnoval tak veľa z jeho nehanebných plánov, po boku plešatého Džipolského veliteľa s olivovou pokožkou, Yoreka Thurra. Vor si dodal odvahy, nech už tento nebezpečný pár zamýšľal čokoľvek.

Camie upriamila, pekne sa naňho usmievajúc, Vorovu pozornosť

17

DUNA: OBLIČAJ MUČENÍKA

na zmenšený model na výstavnom podstavci, zobrazujúci v malej mierke verné prevedenie grandiózneho monumentu.

„Toto bude náš chrám zasvätený Trom martýrom. Ktokoľvek naň pozrie, neucíti nič iné, než intenzívnu oddanosť k našej spoločnej snahe - Džihádu.“

Vor si prezeral mohutné klenby chrámu, obrovské čaše na udržanie večného ohňa, a tri kolosálne sochy, štylizované podoby muža, ženy a dieťaťa v ňom.

„Traja martýri?“

„Serena Služobnica, jej milované dieťa, zavraždení mysliacimi strojmi, a napokon môj muž, Iblis Ginjo, zavraždený zradcom ľudí.“

Vor už len sťažka potláčal svoj hnev. Obrátil sa k odchodu.

„Nechcem mať s tým nič spoločné!“

„Prímero, vypočujte si nás aspoň prosím.“

Camie pozdvihla ruky v zmierlivom geste.

„Zamyslite sa. Nemyslíte si, že práve teraz nastal ten správny okamih, keď treba vo všetkom tom to nesmiernom zmätku ľudí Ligy osloviť, odsúdiť tú strašnú vraždu Sereny Služobnice mysliacimi strojmi, a velebiť tragickú smrť môjho manžela, ktorý padol za obeť sprisahaniu zosnovaného Xavierom Harkonnenom a tou jeho tlulaxanskou kohortou?“

„Neexistujú žiadne fakty potvrdzujúce Xavierovu vinu,“ odsekol Vor ostro.

Camie bola tou osobou, ktorá na prvom mieste niesla zodpovednosť za zvalenie viny a ohováranie. Nebál sa jej, ani jej prisluhovačov.

„Prímero, vaše predpoklady sú mylné, a vy sám ste prestali hľadať pravdu.“

18

DUNA: OBLIČAJ MUČENÍKA

„Tá sa napokon potvrdila k mojej spokojnosti.“
Thurr sa náhle postavil na nohy. Aj keď bol vzrastom o niečo nižší než Camie, mal v sebe skrytú silu kobry.
„Aby sme boli presnejší Primero, potvrdila sa k spokojnosti občanov Ligy, a tí predsa potrebujú mať svojich hrdinov a martýrov, no nie?“
„Zjavne potrebujú aj zloduchov. Ak nie ste schopní nájsť skutočného vinníka, jednoducho si ho vytvoríte – tak ako ste si ho vytvorili z Xaviera.“
Thurr si prepletiel prsty na rukách.
„Nechceme sa predsa zamiešať do uštipačnej debaty Primero. Ste veľký vojenský stratég, dlžíme vám mnoho z našich víťazstiev.“
„A Xavierovi taktiež...“ dodal Vor.
Džipolský veliteľ pokračoval akoby bez povšimnutia Vorovho komentáru.
„My traja, dôležití vodcovia Ligy teraz musíme spolu kooperovať a zavŕšiť tak dôležité poslanie. Nikto z nás si predsa nemôže dovoliť, aby ho so sebou stiahli potláčané pocity a bežný žal. Obyvateľstvo musíme udržať zamerané na víťazstvo v našom Svätom Džiháde. Nemôžeme si dovoliť hádky, ktoré nás odvrátia od skutočného nepriateľa. V povznášaní otázok o tom čo sa stalo medzi Xavierom Harkonnenom a Veľkým patriarchom ste vytrvalý, no nevedomujete si škodu, ktorú tým páchate?“
„Pravda je len pravda.“
„Pravda je relatívna, a musíme na ňu nahliadať z uhla pohľadu širšej snahy. Dokonca aj Serena a Xavier by so mnou iste súhlasili, že aj nechcené obete sú opodstatnené, ak pomôžu dosiahnuť ciele Džihádu. Musíte ukončiť túto osobnú krížovú výpravu Primero.“

19

DUNA: OBLIČAJ MUČENÍKA

Prestaňte predhadzovať pochybnosti a nechajte si svoje pocity pre seba. Takto našej veci len uškodíte!“
Aj keď Thurrove slová zneli pokojne, Vor nemohol nepostrehnúť skrytú hrozbu v jeho hlase. Potlačil náhle nutkanie muža udrieť. Tento Džipolský veliteľ nemal žiaden zmysel pre česť alebo pravdu. Thurr mal však rozhodne tu moc nechať Vora potichu zavraždiť... Vor taktiež vedel, že nebude otáľať urobiť to, ak to bude pokladať za nevyhnutné.
Džipolskému veliteľovi sa podaril poriadny úder pod pás, pripomenúc mu zámerné obete, ktoré jeho priatelia dobrovoľne priniesli. Ak by teraz Vor podkopal, či zničil verejnú mienku o triezvom úsudku Rady Džihádu a vlády Ligy ako takej, vyvolalo by to politické dôsledky a značný spoločenský zmätok. Škandály, rezignácie, a všeobecný zmätok by vážne oslabil solidaritu ľudskej rasy, ktorú potrebovala, aby tak ďalej čelila mysliacim strojom.
Omnius bol jediným nepriateľom, na ktorom záležalo. Vor prekrižil svoje ruky cez svoju medailami a stužkami ovešanú hrud'.
„Zatiaľ si svoje názory ponechám pre seba,“ odvetil.
„No nerobím to pre vás a vaše mocenské intrigy. Robím to pre Serenin Džihád a pre Xaviera.“
„Pokiaľ to len urobíš...“ dodala ticho a pre seba Camie.
Vor sa obrátil k odchodu, no spomalil a zastal pri dverách.
„V deň, keď odhalíte tu frašku vašich troch martýrov nechcem byť nikde nablízku. Idem na frontovú líniu.“
Krútiac hlavou napokon odišiel.
„Boje pochopiť dokážem, politiku nie!“

20

DUNA: OBLIČAJ MUČENÍKA

V

Na jednom z hlavných svetov strojov, Corrine uplynuli už roky a dieťa ženského pohlavia rýchlo rástlo do dospelosti. Jej doterajší fyziologický a psychologický vývoj Rekur zámerne urýchlil. Erasmus svoje laboratória plné svojich mumľajúcich pokusov navštevoval pravidelne, aby tak sledoval ako jeho nová Serena Služobnica nadobúda svoju konečnú podobu.

Medzi mučenými ľudskými subjektami sa tlulaxanský výskumník zdanlivo cítil ako doma. Rek bol napokon sám o sebe zaujímavou osobou, s názormi a postojmi diametrálne odlišnými od tých, ktoré Erasmus pozoroval na pôvodnej Serene, alebo na Gilbertovi Albansovi. Tak či onak, tento veľký vedec mal nezvyčajný pohľad na svet vôkol seba, perspektívu úplne orientovanú na samého seba, skrútenú pod náporom iracionálnej nenávisťi a zloby k divoko žijúcim ľuďom. K tomu všetkému bol inteligentný a dobre vycvičený. Dobrý mentálny oponent pre Erasma... no robotova nádej visela stále najmä na návrate Sereny. Rek bol len prostriedkom.

Počas trvania jej urýchleného dospievania Rek použil vyspelú strojovú inštruktážnu techniku, aby tak naplnil jej hlavu dezinformáciami a falošnými spomienkami premiešanými s dôvernými informáciami skutočného života Sereny Služobnice. Niektoré čriepky spomienok sa uchytili nastálo, iné bolo treba implantovať stále a znova.

Ak sa k tomu naskytla čo i len najmenšia príležitosť, robot sa pokúšal viesť neisté rozhovory s touto novou Serenou, s pribúdajúcimi dňami pociťujúc však čoraz väčšiu úzkosť.

21

DUNA: OBLIČAJ MUČENÍKA

Kedy už s ňou bude môcť debatovať, a provokovať pritom jej hnev a fascinujúcu odozvu – tak ako to bývalo kedysi? No aj keď vyzerala ako dospelý človek, Rekur trval na tom, že príprava geneticky zmanipulovanej kópie Sereny Služobnice ešte nebola úplne hotová.

Po celý tento čas Erasmusova netrpezlivosť rástla.

Najprv považoval nesúlad medzi Serenou, ktorú poznal, a ženou, ktorá tu teraz pred ním stála, za bezvýznamný. Rozdiel medzi týmto mladým človekom a Serenou, ktorou by sa napokon mala stať. No a tak, keď už klon dosiahol ekvivalentného veku, v ktorom poznal Serenu, začal byť čoraz viac znepokojený. Toto nebolo ani prinajmenšom to čo čakal.

Vycítiac, že už ďalšie odklady nemožno viac ospravedlniť, sa tlulaxanský výskumník so svojimi konečnými prípravami náhlil. Erasmus opäť prišiel v svojej kráľovskej róbe, aby pozoroval ako Serenina verná kópia ukončila fázu niekoľkodňového ponorenia v komore plnej experimentálneho bunecného roztoku spomaľujúceho proces starnutia. Jej vývoj bol natiahnutý a ovplyvnený, no jej slabé biologické telo neskutočne tvrdé podmienky vydržalo.

Tlulaxan bol znepokojený ako dokáže obhájiť svoje tvrdenia, no Erasmus opäť všetko zväzil. Mysliace stroje mohli čakať po stáročia ak bolo treba. Ak by sa rozhodol urobiť ďalšieho cvičného jedinca, možno by tomu druhému dovolil normálny rast, pretože experimentálna akcelerácia mohla priniesť isté nedostatky. Nezávislý robot do svojej obnovennej interakcie so Serenou vložil nesmierne veľké očakávanie. Nechcel, aby sa mu teraz niečo pietlo do cesty.

22

DUNA: OBLIČAJ MUČENÍKA

Keď sa plastická, vysoko viskózna tekutina z nádrže odčerpala, a ženský klon pred ním stál celkom nahý. Erasmus ho v zlomku sekundy preskúmal viacerými spektrálnymi senzorami, využívajúc tak širokú paletu svojho optického vybavenia. Erasmus videl nahú Serenu pomocou množstva prieskumných nástrojov síce už veľmi dávno, no nespočetne veľakrát. Bol prítomný, keď dala život svojmu nedisciplinovanému potomkovi, a bol to on, kto vykonal sterilizačnú operáciu, aby sa problém s tehotenstvom nikdy viac nemohol opakovať.

Rekur sa priblížil, nespokojne dychtiac potom, aby ju mohol fyzicky preskúmať, no Erasmus malého Tlulaxana zdvihol a odstrčil z cesty. Nechcel, aby sa mu Rek plietol do niečoho, čo mohol byť jedinečný okamih. Stála tam v nádrži, kvapky z nej ešte stále padali. Serena nevyzerala, že by sa starala o to, že je nahá, i keď originálu by sa to rozhodne dotklo. To bola len jedna z množstva osobnostných črt a variácií, ktoré robot postrehol.

„Teraz si už so mnou spokojný?“ opýtala sa Serena, žmurkajúc svojimi širokými levanduľovými očami. Stála tam tak zvodne, akoby sa snažila zväbiť potenciálneho partnera.

„Chcem, aby si ma mal rád.“

Na Erasmovej tvarokovovej tvári sa sformoval umelý zachmúrený výraz, a jeho optické senzory nebezpečne zažiarili. Serena Služobnica bola drzá, nezávislá a inteligentná. Nenávidela svoje zajatie medzi mysliacimi strojmi. Stále s Erasmom debatovala, aby našla akúkoľvek šancu ublížiť mu. Nikdy sa nesnažila uspokojiť ho, či ho mať rada. Toto nebola Serena, ktorú kedysi poznal!

„Čo si jej to spravil?“ obrátil sa Erasmus k Tlulaxanovi.

DUNA: OBLIČAJ MUČENÍKA

„Prečo to povedala?“

Rek sa nasilu a celkom neisto pousmial.

„Z dôvodu urýchlenia jej rastu som musel jej osobnosť umelo viesť. Sformoval som ju s bežnými ženskými postojmi.“

„Bežné ženské postoje?“ spýtal sa Erasmus udivene, uvažujúc popritom o tom, či tento nepríjemný a uzavretý Tlulaxan chápe ľudské ženy dokonca menej než on sám.

„Na Serene nebolo nič bežné!“

Na Rekovej tvári sa zjavila náhle rastúca nepohoda. Stíchol, rozhodnúc sa viac nepokúšať o ďalšie vysvetlenie situácie. Erasmus bol stále však viac zaujatý klonom, než Tlulaxanom. Táto žena sa síce podobala Serene postavou, jemnou tvárou plnou klasickej krásy, jantárovo hnedými vlasmi, nezvyčajnými očami a pohľadom, no nebola to tá istá žena. Dostala sa len tak blízko, aby mohla poštekliť Erasmove vlastné spomienky na ňu, a na časy, ktoré spolu strávili.

„Povedz mi o svojej viere, politickom presvedčení, filozofii a náboženstve,“ dožadoval sa robot.

„Vyjadri nám tvoje najohnivejšie pocity a názory. Prečo si myslíš, že dokonca aj zajatí ľudia si zaslúžia, aby sa s nimi zaobchádzalo s rešpektom? Vysvetli nám prečo veríš v to, že je pre mysliace stroje nemožné dosiahnuť rovnocennosti ľudskej duše?“

„Prečo si želaš so mnou o takýchto veciach diskutovať?“ Serenin hlas teraz znel priam podráždene.

„Povedz mi, čo ti mám na to povedať, a ja ti odpoviem.“

Akonáhle dievča prerieklo, Erasmovou milujúcou spomienkou na skutočnú Serenu to otriaslo v základoch. Aj keď vyzerala

DUNA: OBLIČAJ MUČENÍKA

presne ako Serena Služobnica, tento dojem bol vo svojom vnútornom rozpoležení veľmi odlišný. Spôsob akým myslela, spôsob akým sa chovala. Táto verzia nemala to správne spoločenské vedomie, povahu, ba ani žiadnu iskru, hoc len náznak, či zrkadlenie osobnostných črt, ktoré mu boli u Sereny tak známe. Črty, ktoré mu spôsobili tak zaujímavé obtiaže. Rebelantský postoj skutočnej Sereny Služobnice odštartoval celý Džihád, pokým tejto náhradke akýkoľvek takýto potenciál chýbal.

Erasmus postrehol ten rozdiel v lesku jej očí, v špúlení jej plných pier, spôsobe akým si prehodila mokré vlasy cez rameno. Tá fascinujúca žena, ktorú kedysi poznal, mu zrazu veľmi chýbala.

„Obleč sa,“ odvetil napokon Erasmus. Po jehom boku sa prihládajúci Rekur javil byť vyplašený, jasne cítiac robotovo sklamanie.

Vklzla do hávov, ktoré pre ňu Rek pripravil, zvýrazňujúc jej ženské krivky.

„Páčim sa ti?“

„Nie, žiaľbohu si neprijateľná.“

V okamihu, čo sa povrch jeho tvarokovovej ruky zahmlil, učinil Erasmus rýchly a precízny výpad. Nechcel, aby trpela, no nechcel sa taktiež už viac pozeráť na tento defektný klon. Celou svojou mechanickou silou vrazil ostrú hranu svojej vytvarovanej tvarokovovej ruky do jej útleho krku a sťal ju tak ľahko akoby strihal kvetiny v záhradke svojho sklenika. Nevydala čo i len hlások, jej hlava odskočila, a telo padlo, striekajúc krv všade navôkol na čistú podlahu jeho laboratória.

Aké to len sklamanie.

DUNA: OBLIČAJ MUČENÍKA

Po jeho ľavici vydal Rek tlmený dusivý zvuk, ako keby zabudol ako sa dýcha. Tlulaxan zakopol a ustúpil o krok späť, no strážne roboty stáli všade okolo komôr laboratória. Početné mučené subjekty Erasmovho výskumu stenali a džavotali vo svojich klietkach, nádržiac a stoloch.

Erasmus vykročil o krok vpred ku genetickému výskumníkovi. Rek pozdvihol svoje ruky a jeho výraz v tvári predznamenával čo sa malo udiat' ako ďalšie. Ako zvyčajne, pokúšal sa vymotať z akejkoľvek zodpovednosti. „Nechápem, urobil som snád' všetko možné, jej DNA sa dokonale zhoduje s originálom. Je rovnaká v každej fyzickej črte!“

„Nie je rovnaká. Nepoznal si skutočnú Serenu Služobnicu.“

„Áno! Stretol som ju. Sám som na Bandalongu odobral vzorky jej tkaniva, keď ho navštívila!“

Erasmova tvarokovová tvár sa stala mdlým zrkadlom bez výrazu.

„Nepoznal si ju!“

Tlulaxanova schopnosť dokonale vytvoriť Serenu Služobnicu bola prinajmenšom prehnaná. Ako pri robotových vlastných pokusoch o imitáciu malieb Vincenta van Gogha do tých najjemnejších detailov. Kópia sa nikdy ani len zďaleka nepriblížila dokonalosti originálu.

„Mám oveľa viac buniek. Toto bol len náš prvý pokus. Môžeme sa pokúsiť o to znova. Som si istý, že nabadúce sa o problémy postaráme. Ten klon bol odlišný len preto, že nikdy nezdieľal so Serenou rovnaké životné skúsenosti, nikdy nečelil rovnakým výzvam. Môžeme modifikovať učebné cykly jej virtuálnej reality, a nechať ju stráviť viac času ponorenú do zmyslovej deprivácie.“

DUNA: OBLIČAJ MUČENÍKA

Erasmus potriasol hlavou.

„Nikdy nebude tým, čím chcem aby bola.“

„Ak ma zabiješ, urobíš chybu Erasmus! Môžeš sa stále odo mňa ešte niečo naučiť.“

Meravo hľadiac na Tlulaxana si zvedavý robot povšimol ako nepríjemne objektívnym je. Všetci z jeho rasy odsúdenej k zániku boli zjavne rovnakí. Rek však nemal žiadne z vznešených povahových prívlastkov, ktoré by sme mohli nájsť v toľkých prípadoch iných rás. Tento malý muž by napokon mohol mať svoju hodnotu, zabezpečiac mu nový náhľad na temnú stránku ľudského bytia.

Opäť ho napomenula jedna z jeho myšlienky provokujúcich tabuliek.

Je ľudskejšie byť dobrým alebo zlým?

Robotova tvarokovová tvár sa rozjasnila a sformovala do širokého úsmevu.

„Prečo sa na mňa tak pozeráš?“ opýtal sa Rek nervózne.

Na tichý signál vyslaný Erasmom sa strážne roboty priblížili obkolesiac Tlulaxana. Rek nemal už kam utiecť.

„Áno, mám sa od teba ešte čo učiť Rekur.“ odvrátil sa od muža, zviriac svoju luxusnú róbu a vyslal strážam povel, aby sa muža chopili.

„Vlastne mi napadá veľa zaujímavých pokusov...“

Tlulaxan skríkol v hrôze.

DUNA: OBLIČAJ MUČENÍKA

VI

Vorian Atreides hľadel pred seba, meravo sediac na veliteľskom mostíku vlajkovej lode. Jeho úderné jednotky počas posledného týždňa križovali vesmír. Vojaci a žoldnieri pokračovali vo svojich špecializovaných cvičeniach. Do posledného muža odratávali dni do dosiahnutia ich nasledujúceho bojiska.

Keď flotila vstúpila na územie Synchronizovaného svetov, Vor v duchu prepočítal všetky zbrane, palebnú silu celej flotily, vrátane všetkých vojakov, či žoldnierov z Ginázu, ktorých by v najbližšej veľkej bitke proti mysliacim strojom nasadil. O cieľovej planéte síce nikdy ešte nepočul, no napriek tomu Vor mienil tento svet dobyť a pohromu strojom odvrátiť.

Prekliata politika. Tu vonku je presne to miesto kam patrí.

Po celé tie roky po smrti a hanobení Xaviera sa Vor vrhol do boja proti Omniovi stále a znova. Bojoval s jedným strojovým nepriateľom za druhým, zasahujúc v svätom mene ľudstva.

Vor sa cítil byť ovplyvnený svätým odhodlaním Sereny a Xaviera. Ich sila mu totiž umožňovala v tomto Džiháde pokračovať. Stále pokračovať. Prisahal vždy a znova, že rozdrví každý jeden mysliaci stroj stojaci im v ich ceste. Nechal by za sebou ďalšiu planétu, a to aj napriek strate mnohých ľudských otrokov, ktorí slúžili Omniovi, čiernu ako zuhoľnatený pľuzgier ak by nebolo žiadnej inej cesty. Dopusial sa Primero naučil akceptovať skoro akúkoľvek cenu krvi, pokiaľ sa to rátalo ako víťazstvo proti strojom.

DUNA: OBLIČAJ MUČENÍKA

Jeho dvaja najbližší priatelia sa stali martýrmi z vlastnej vôle. Vedeli čo činia a napriek tomu boli ochotní priniesť túto veľkú obeť, nielen svojim vlastných životom, no taktiež aj myšlienkami, dovoliť tak, aby mýty nahradili pravdu. Pre dobro Džihádu.

V súkromnej správe prosila Serena Vora a Xaviera, aby pochopili osobnú obeť, ktorú činila. Neskôr priniesol Xavier vlastnú obeť za účelom zastavenia bezohľadného plánu orgánových fariem Veľkého patriarchu v spolupráci s Tlulaxanmi. Zachránil tým tisícky životov. Xavierovo rozhodnutie ponechať Iblisovo meno bez poškvvrny bolo heroické, no nesebecké. Vedel veľmi dobre ako by to Džihád postihlo ak by sa jeho Veľký patriarcha ukázal byť podvodníkom a vojnovým priekupníkom.

Obaja, Serena i Xavier zaplatili strašnú, doslova tú najvyššiu cenu s vedomím čo robia.

Nemôžem polemizovať nad rozhodnutiami svojich priateľov.

Vor zrazu pocítil, akoby mu na ramená zosadol vesmír smútku, a uvedomil si pritom, že jeho vlastným bremenom musí byť, aby im umožnil dokonať, čo započali. Musel odolať nutkaniu zmeniť to čo urobili Xavier a Serena, a nechať nepravdy pracovať pre dosiahnutie dlhodobějších cieľov. Zmieriac sa s osudom ponechali Serena a Xavier Vora, aby dokonil ich poslanie, v ktoré tak dúfali, a pokračoval tak v ich mene, nesúc neviditeľnú stuhu cti za všetkých troch z nich.

DUNA: OBLIČAJ MUČENÍKA

Neľahké poslanie... No to bola moja obeť.

„Priblížili sme sa k cieľovej planéte Primero,“ zavolał navigátor.

Na obrazovkách vlajkovej lode bolo vidieť nezaujímavú planétu, akých už videl mnoho. Nadýchané mraky, modré oceány, hnedé pevniny pokryté zeleným porastom bujnej vegetácie. To bolo miesto ich ďalšieho stretu s Omniom. Husté rady zvláštne krásnych bojových lodí sa už zbíhali do zreteľného zoskupenia ich obrannej línie. Aj z tak veľkej diaľky hranaté blikotali bojové plavidlá robotov paľbou. Strojom navádzané strely už v krupobití skazy smerovali k flotile Ligy.

„Zapnite Holtzmanove štíty.“

Vor vstal zo svojho kresla a popritom sa celkom uvoľnene pousmial na svojich dôstojníkov na mostíku.

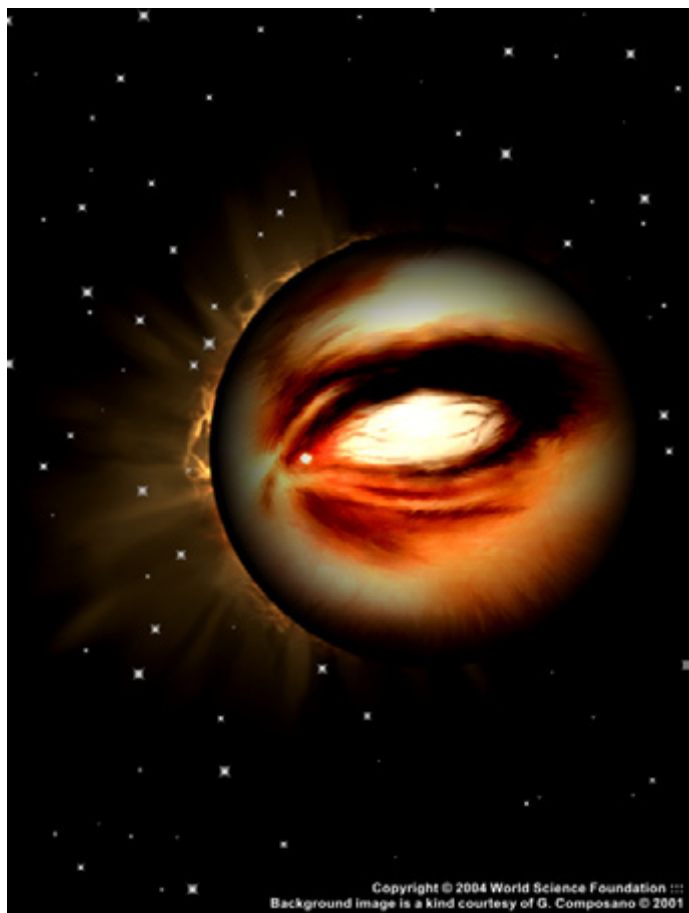
„Vytvorte zo žoldnierov z Ginázu pozemné jednotky, a pripravte ich presun na povrch akonáhle prelomíme orbitálnu obranu.“

Hovoril už automaticky, celkom isto.

Pred desaťročiami Serena rozpútala tento Džihád, aby tak pomstila smrť svojho dieťaťa. Xavier bojoval po Vorovom boku, rozdrviac mnoho strojov z rád nepriateľa. Vor teraz už bez svojich priateľov zamýšľal ostať v tejto nemožnej vojne až do samého konca. Bol to jediný spôsob ako si mohol byť istý, že títo martýri priniesli užitočnú obeť.

„Vpred!“ pozdvihol hlas práve keď začali na Holtzmanove štíty jeho plavidla dopadať prvé strely.

„Čaká nás nepriateľ, ktorého treba zničiť!“

DUNE

THE FACES OF A MARTYR

A tale of the Butlerian Jihad

Brian Herbert and Kevin J. Anderson

I

“I’m sorry,” Rekur Van said to his fellow Tlulaxa researcher as he slipped the knife deftly through the victim’s spine, then added an extra twist. “I need this ship more than you do.” Blood seeped around the slender steel blade, then spilled in a final dying gush as Van yanked the knife back out. His comrade jittered and twitched as nerve endings attempted to fire. Van tumbled him out the hatch of the small vessel, discarding him onto the pavement of the spaceport. Explosions, shouts, and weapons fire rang through the streets of the main Tlulaxa city. The fatally wounded genetic scientist sprawled on the ground, still shuddering, his close-set eyes dimming as they blinked accusations at Rekur Van. Discarded, like so many other vital things... He wiped the blood on his garments, but his hands remained sticky. He would have time to launder the clothes and clean his skin, once he escaped. Blood... it was the currency of his trade, a genetic resource filled

DUNE: THE FACES OF A MARTYR

with useful DNA. He hated to waste so much of it. But now the League of Nobles wanted blood. *His* blood. Though he was one of the most brilliant Tlulaxa scientists and well connected with powerful religious leaders, Van had to flee his homeworld to escape the lynch mobs. Outraged members of the League blockaded the planet and swept in to exact their justice. If they caught him, he could not begin to imagine the retribution they would inflict upon him.

“Fanatics - all of you!” he shouted uselessly toward the city, then sealed the hatch.

With no time to retrieve his priceless research documents and forced to leave his personal wealth behind, Van used his bloodstained hands to operate the stolen ship’s controls. Without a plan, wanting only to get off the planet before the vengeful League soldiers could seize him, he launched his vessel into the sky.

“Damn you, Iblis Ginjo!” he said to himself. It gave him very little consolation to know that the Grand Patriarch was already dead. Ginjo had always treated him as a lower form of life. Van and the Grand Patriarch had been business associates who depended on each other but shared no feelings of trust. In the end, the League had discovered the horrific secret of the Tlulaxa organ farms: missing soldiers and Zensunni slaves were cut up to provide replacement parts for other wounded fighters. Now the tables had turned. All of the Tlulaxa were in turmoil, scrambling for their lives to escape the League’s indignant vengeance. Flesh merchants had to go into hiding, and legitimate traders were run off of civilized worlds. Disgraced and ruined, Van was now a hunted man.

33

DUNE: THE FACES OF A MARTYR

But even without his laboratory records, his mind still carried vital knowledge to be shared with the highest bidder. And sealed in a pocket he took with him a small vial of special genetic material that would allow him to start over again. If he could only get away...

Reaching orbit in his stolen ship, Van saw powerful javelin battleships manned by angry jihadis. Numerous Tlulaxa vessels - most of them flown by inexperienced and panicked pilots such as himself - streaked away in a pellmell fashion, and the League warships targeted all Tlulaxa craft that came within range.

“Why not just assume we’re *all* guilty?” he snarled at the images, knowing no one could hear him.

Van increased acceleration, not knowing how fast the unfamiliar ship could go. With the end of his sleeve, he wiped away a blot of drying blood on the control panel so he could read the instruments better. The League javelins took potshots at him, and an angry voice came over the commline.

“Tlulaxa craft! Stand down - surrender or be destroyed.”

“Why not use your weapons against the thinking machines?” Van retorted.

“The Army of the Jihad is wasting time and resources here. Or have you forgotten the real enemies of humanity?” Surely any supposed Tlulaxa crimes were minimal compared to decades of devastation by the computer evermind Omnium.

Apparently, the javelin commander did not appreciate his sarcasm.

Exploding projectiles streaked silently past him, and Van reacted with a sudden lurch of deceleration; the artillery detonated some

34

DUNE: THE FACES OF A MARTYR

distance from its intended target, but the shockwave still put his stolen ship into a spin. Flashing lights and alarm signals lit the control panels in the cockpit, but Van did not send out a distress signal. Noiselessly, he tumbled out of control, playing dead - and the League ships soon left him to hunt other hapless Tlulaxa escapees. They had plenty of victims to choose from.

When the League battleships were finally gone, Van felt he was safe enough to engage stabilizers. After several exaggerated attempts, he compensated for the out-of-control rolling and got his ship back on course. With no destination in mind, intent only on escaping, he flew out of the system as far and as fast as he could go. He did not regret what he was leaving behind.

For most of his life, Van had worked to develop vital new biological techniques, as had generations of his people before him. During the Jihad, the Tlulaxa had made themselves fabulously wealthy, and presumably indispensable. Now, though, Serena's fanatics would raze the original organ farms, destroying the transplant tanks, and "mercifully" putting the donors out of their misery. Short-sighted fools! How the League would complain in coming years when eyeless or limbless veterans wailed about their injuries and had nowhere else to go. The myopic League idealists didn't consider practical matters, didn't plan well at all. As with so many things in Serena Butler's Jihad, they chased unrealistic dreams, were driven by foolish emotions. Van hated those people.

He grasped the ship's control bar as if to strangle it, pretending it was Iblis Ginjo's thick neck. Despite a full résumé of despicable acts, the Grand Patriarch had succeeded in keeping his own

35

DUNE: THE FACES OF A MARTYR

name clean while shifting blame onto an old, hard-bitten war hero, Xavier Harkonnen, and the whole Tlulaxa race. Ginjo's ever-scheming widow falsely portrayed her fallen husband as a martyr.

The League could steal the "honor" of the Tlulaxa people. Mobs could take their wealth and force his people to live as outlaws. But the betrayers could never take away Rekur Van's special knowledge and skills. This scapegoat was still able to fight back.

Finally, Van made up his mind where he should go, where he should take his secret and innovative cloning technology, as well as viable cells from Serena Butler herself.

He headed out past the boundaries of League space to find the machine worlds, where he intended to present himself to the evermind Omnium.

II

On Salusa Secundus, capital of the League of Nobles, a screaming, unruly crowd set fire to the figure of a man.

Stony silent, Vorian Atreides stood in the shadows of an ornate arch, watching the crowd. His throat was clenched so tightly that he could not shout his dismay. Though he was a champion of the Jihad, this wild throng would not listen to him.

The effigy was a poor likeness of Xavier Harkonnen, but the mob's hatred for him was unmistakable. The mannequin dangled from a makeshift gibbet above a pile of dry sticks. A young man tossed in a small igniter, and within seconds outstretched flames

36

DUNE: THE FACES OF A MARTYR

began to consume the effigy's symbolic Army of the Jihad uniform - like the one Xavier had been so proud to wear.

Vorian's friend had devoted most of his life to the war against the thinking machines. Now an irrational throng had found a uniform and used it to mock him, stripping it of all medals and insignia, in much the same way Xavier had been stripped of his rightful place in history. Now they were burning him.

As the fire caught, the figure danced and smoldered on the end of its tether.

Raucous cheering rattled the windows of nearby buildings, celebrating the death of a traitor. The people considered this an act of vengeance. Vor considered it an abomination.

After Vor learned how brave Xavier had exposed the Tlulaxa organ farms and brought down the treacherous Grand Patriarch Ginjo, he had rushed to Salusa. He'd never expected to witness such an appalling and well-orchestrated backlash against his friend. For days Vor had continued to speak out, trying to stop the hysterical anger from striking the wrong target. Despite his high rank, few came to his support. The smear campaign against Xavier had begun, and history was being rewritten even while it was still news. Vor felt like a man standing on the beach in a Caladan hurricane, holding up his hands to ward off a tidal wave.

Even Xavier's own daughters bowed to pressure and changed their names from Harkonnen to their mother's surname of Butler. Their mother Octa, always quiet and shy, had withdrawn in misery to the City of Introspection, refusing to see outsiders...

Wearing street clothes to conceal his identity, Vor stood among

37

DUNE: THE FACES OF A MARTYR

the crowd, unnoticed. Like Xavier, he was proud of his service in the Army of the Jihad, but in the mounting emotional fervor this was no time to appear in uniform.

Over the course of the long Jihad, Primero Vorian Atreides had engaged in many battles against the thinking machines. He had fought at Xavier's side and achieved tremendous, but costly, victories. Xavier was the bravest man Vor had ever known, and now billions of people despised him.

Unable to tolerate the spectacle any longer, Vor turned away from the throng. Such mass ignorance and stupidity! The ill informed and easily manipulated multitude would believe whatever they chose to. Vorian Atreides alone would remember the brave truth about the Harkonnen name.

III

The independent robot stepped back to admire the new sign mounted on his laboratory wall.

Understanding Human Nature Is the Most Difficult of All Mental Exercises.

While considering the implications of the statement, Erasmus shifted the expression on his flowmetal face. For centuries his quest had been to decipher these biological creatures: They had so many flaws, but somehow, in a spark of genius, they had created thinking machines. The puzzle intrigued him.

He had mounted various slogans around his laboratory to initiate

38

DUNE: THE FACES OF A MARTYR

trains of thought at unexpected times. Philosophy was far more than a game to him; it was a means by which he improved his machine mind.

It Is Possible to Achieve Whatever You Envision, Whether You Are Man or Machine.

To facilitate his better understanding of the biological enemy, Erasmus performed constant experiments. Strapped onto tables, confined within transparent tanks, or sealed within airtight cells, the robot's current round of subjects moaned and writhed. Some prayed to invisible gods. Others screamed and begged for mercy from their captor, which showed just how delusional they were. A number bled, urinated, and leaked all manner of fluids, discourteously messing his laboratory. Fortunately, he had subservient robots as well as human slaves to restore the facility to an antiseptic and orderly state.

Flesh Is Just Soft Metal.

The robot had dissected thousands of human brains and bodies, in addition to conducting psychological experiments. He tested people with sensory deprivation, causing extreme pain and unrelenting fear. He studied the behavior of individuals as well as crowd activities. Yet through it all, despite his meticulous attention to detail, Erasmus knew he continued to miss something important. He could not find a way to assess and collate all the data so that it fit within a comprehensible framework, a "grand

DUNE: THE FACES OF A MARTYR

unified theory" of human nature. The behavioral extremes were too far separated.

Is It More Human to Be Good? Or Evil?

That sign, next to the new one, had posed a conundrum for some time.

Many of the humans he had studied in detail, such as Serena Butler and his own ward Gilbertus Albans, demonstrated an innate human goodness filled with compassion and caring for other creatures. But Erasmus had studied history and knew about traitors and sociopaths who caused incredible damage and suffering in order to gain advantages for themselves.

No set of conclusions made sense.

After thirty-six years of Serena Butler's Jihad, the machines were far from victory, despite computer projections that said they should have crushed the feral humans long ago. Fanaticism kept the League of Nobles strong, and they continued to fight when any reasoned consideration should have led them to surrender. Their inspirational leader had been martyred... by her own choice.

An inexplicable act.

Now, he finally had a fresh opportunity, an unexpected new subject that might shed light on hitherto unexplored aspects of humanity. Perhaps when he arrived, the Tlulaxa captive would provide some answers. After all, the foolish man had fallen into their laps...

Rekur Van had brashly flown into Synchronized space

DUNE: THE FACES OF A MARTYR

controlled by the thinking machines, and transmitted his demand to see Omnium. The Tlulaxa's bold arrival was either part of a complicated trick... or he genuinely believed he had a worthwhile bargaining chip. Erasmus was curious as to which it was.

Omnium wanted to destroy the Tlulaxa ship outright; most humans trespassing in Synchronized space were either killed or captured, but Erasmus intervened, eager to hear what the well-known genetics researcher had to say.

After surrounding the small vessel, robotic warships escorted it to Corrin, center of the Synchronized Worlds. Without delay, armored sentinel robots marched the captive directly into Erasmus's laboratory.

Rekur Van's angular gray-skinned face was pinched into a scowl that flickered between haughtiness and fear. His dark, close-set eyes blinked rapidly. He wore a braid down to his shoulder and tried to look confident and nonplused, but failed completely.

Facing him, the autonomous robot preened in his plush, regal robe, which he wore to make himself impressive in the eyes of his human slaves and test subjects. He fashioned a non-threatening smile on his flowmetal face, then glowered, trying out another expression. "When you were captured, you demanded to see Omnium. It is strange for the great computer evermind to receive commands from such a diminutive human - a man both small in stature and in importance."

Van lifted his chin and sniffed haughtily. "You underestimate me."

Reaching into the folds of his stained and rumpled tunic, the

DUNE: THE FACES OF A MARTYR

Tlulaxa withdrew a small vial. "I have brought you something precious. These are samples of vital cells, the raw materials of my genetic research."

"I have done a great deal of my own research," Erasmus said. "And I have many samples to draw from. Why should yours interest me?"

"Because these are original cells from *Serena Butler* herself. And you have no technology or techniques to grow an accelerated clone of her, as I do. I can create a perfect duplicate of the leader of the Jihad against thinking machines - I'm sure you can think of a use for that."

Erasmus was indeed impressed. "Serena Butler? You can recreate her?"

"Down to her exact DNA, and I can accelerate her maturity to whatever point you wish. But I have planted certain... inhibitors... in these cells. Little locks that only I can open." He continued to hold the vial tantalizingly in the laboratory's light, where Erasmus could see it. "Just imagine how valuable such a pawn could be in your war against humans."

"And why would you offer us such a treasure?"

"Because I hate the League of Nobles. They turned against my people, are hunting us down at every turn. If the thinking machines grant me sanctuary, I will reward you with a brand new *Serena Butler*, to do with as you wish."

Possibilities flooded Erasmus's mental core. *Serena* had been his most fascinating human subject ever, but his experiments and tests on her had come to a grinding halt once he'd killed her unruly baby. After that, she was no longer cooperative. For

DUNE: THE FACES OF A MARTYR

decades, the robot had wished for a second opportunity with her - and now he could have it.

He imagined the dialogues they might have, the exchanges of ideas, the *answers* to all his pressing questions. He studied another slogan on the wall.

If I Can Think of the Ultimate Question, Will It Have an Answer?

Fascinated, Erasmus clasped Van's shoulder, causing the Tlulaxa to grimace in pain. "I agree to your terms."

IV

The Grand Patriarch's widow sent him a formal invitation, and Vorian Atreides knew it was not an idle request.

The message was delivered by a captain of the Jihad Police, which in itself carried an implied threat. But Vor chose not to be intimidated. He donned many of the medals, ribbons, and decorations he'd been awarded over the course of his long and illustrious career. Although he'd grown up among thinking machines as a trustee, Vor had later become a Hero of the Jihad. He didn't want Iblis Ginjo's pretentious wife to forget for one second who she was dealing with.

Camie Boro-Ginjo had married Ginjo for the prestige his name offered, but it had been a loveless union between loveless people. Camie had every intention of turning her husband's spectacular death to her own political gain.

DUNE: THE FACES OF A MARTYR

Now, inside the same offices where the Grand Patriarch had formulated so many of his nefarious schemes, she sat beside the bald, olive-skinned Jipol commandant, Yorek Thurr. Vor steeled himself for whatever this dangerous pair might be planning.

Smiling prettily, Camie directed Vor's attention to a model on a display platform, a small-scale rendition of a grandiose monument. "This will be our shrine to the Three Martyrs. Anyone who glimpses it cannot help but be filled with fervor for the Jihad."

Vor eyed the arches, the huge braziers to carry eternal flames, and the three colossal figures inside, stylized representations of a man, woman, and child.

"Three Martyrs?"

"Serena Butler and her child, murdered by the thinking machines, and my husband Iblis Ginjo, slain by the treachery of humans."

Vor could barely suppress his anger. He turned to leave. "I will have no part in this."

"Primero, please hear us out." Camie raised her hands in a placating gesture. "We must address the extreme turmoil in the League, the horrible murder of Serena Butler by the thinking machines, and the tragic death of my husband due to the plot hatched by Xavier Harkonnen and his Tlulaxa cohorts."

"There are no facts to prove Xavier's culpability," Vor said, his voice brittle.

Camie had been primarily responsible for the blame-shifting and mudslinging.

DUNE: THE FACES OF A MARTYR

He was not afraid of her, or of her henchman. "Your assumptions are false, and you have stopped looking for the truth."

"It has been proven to my satisfaction."

Thurr rose to his feet. Though shorter in stature than Camie, he had the coiled strength of a cobra. "More to the point, Primero, it has been proven to the satisfaction of the League citizens. They need their heroes and martyrs."

"Apparently they need their villains as well. And, if you cannot find the correct culprit, you create one - as you did with Xavier."

Thurr meshed his fingers together. "We don't wish to engage in an acrimonious debate, Primero. You are a great military strategist, and we owe many of our victories to you."

"And to Xavier," Vor said.

The Jipol commandant continued without responding to the comment.

"We three important leaders must work together to accomplish important goals.

None of us can be mired down by bruised feelings and traditional grieving. We must keep the populace focused on winning our Holy Jihad, and cannot afford arguments that divert us from the real enemy. You persist in raising questions about what happened between Xavier Harkonnen and the Grand Patriarch, but you do not realize the damage you're doing."

"The truth is the truth."

"The truth is relative, and must be taken in the context of our larger struggle. Even Serena and Xavier would agree that

DUNE: THE FACES OF A MARTYR

unpleasant sacrifices are warranted if they help to achieve the goals of the Jihad. You must stop this personal crusade, Primero. Stop casting doubts. You only harm our cause if you don't keep your feelings to yourself."

Though Thurr's words were spoken calmly, Vor read the implied threat in them and suppressed a fleeting urge to strike the man; this Jipol commandant had no comprehension of honor or truth. No doubt, Thurr had the power to see that the Primero was quietly assassinated... and Vor knew he would do it if he considered it necessary.

Still, the Jipol commandant had struck a solid blow, reminding him of his friends' intentional sacrifices. If Vor destroyed the public confidence in the Jihad Council and the League government as a whole, the political repercussions and social turmoil could be considerable. Scandals, resignations, and the general uproar would severely weaken the solidarity the human race needed in order to face the thinking machines.

Omnium was the only enemy that mattered.

Vor crossed his arms over his heavily medaled and ribboned chest. "For now, I will keep my opinions to myself," he said. "But I don't do it for you and your power plays. I'm doing it for Serena's Jihad, and for Xavier."

"Just so long as you do it," Camie said.

Vor turned to leave, but paused at the door. "I don't want to be anywhere around when you unveil your Three Martyrs farce, so I'm heading for the front lines." Shaking his head, he hurried away. "Battles I can understand."

DUNE: THE FACES OF A MARTYR

V

On the main machine world of Corrin, years passed, and a female child grew rapidly into adulthood, her cloned life accelerated by Rekur Van. Erasmus regularly visited his laboratories full of moaning experimental subjects, where his new Serena Butler was taking shape nicely.

Among the tormented human subjects, the Tlulaxa researcher seemed quite at home. Van was himself an interesting person, with opinions and attitudes dramatically different from those Erasmus had observed in the original Serena or in Gilbertus Albans. Even so, the intense scientist had an unusual perspective: entirely self-centered, twisted by irrational hatred and spite toward the feral humans. In addition, he was intelligent and well trained. A good mental sparring partner for Erasmus... but the robot pinned his hopes on the return of Serena.

During her prolonged development, Van used advanced machine instructional technology to fill her head with misinformation, false memories mixed with details of the real Serena's life. Some of the data took hold; some of it needed to be implanted again and again.

When he had the opportunity, the robot engaged his new Serena in tentative conversation, anxious for the forthcoming days when he could debate with her, provoking her ire and her fascinating responses - just as it had once been. But though she looked like an adult, Rekur Van insisted that the clone's preparation was not complete.

And after all this time, Erasmus was growing impatient.

47

DUNE: THE FACES OF A MARTYR

At first, he had assumed the discrepancies from the Serena he had known were inconsequential, the difference between a juvenile and the woman she would ultimately become. But as the clone approached the equivalent age at which he had known Serena, Erasmus became increasingly disturbed. This wasn't at all what he had expected.

Sensing that he could no longer justify further delays, the Tlulaxa researcher rushed his final preparations. Dressed again in his regal robe, Erasmus arrived to observe as the Serena clone completed several days of immersion in an experimental cellular deceleration chamber, to slow the aging process. Her development had been stretched and pushed, and her weak biological body had endured incredible rigors.

The Tlulaxa had been anxious to prove his claims, but Erasmus reconsidered now. Thinking machines could wait for centuries, if necessary.

Perhaps, if he decided to make another clone, he would allow that one to grow normally, since this experimental acceleration might have introduced flaws. The independent robot had extremely high expectations for his renewed interactions with Serena Butler. He did not want anything to get in the way.

As the gummy fluids drained and the female clone stood naked and dripping before him, Erasmus scrutinized her through several spectral regimes, using his full complement of optic threads. A long time ago, though his many surveillance systems, the robot had seen the original Serena naked many times; he had been present when she'd given birth to her frustrating infant, and he had personally performed the sterilization surgery on her so

48

DUNE: THE FACES OF A MARTYR

that the pregnancy problem could never occur again. Now Rekur Van came forward, leering unpleasantly, to give her a physical examination, but Erasmus lifted the little Tlulaxa out of the way. He did not want Van to interfere with what should have been a special moment. Still dripping from the tank, Serena didn't seem to care about her nudity, though the original would no doubt have been offended; just one of many personality variations that the robot noticed. "Do I please you now?" Serena asked, blinking her lavender eyes. She stood seductively, as if trying to lure a potential mate. "I want you to like me." An artificial scowl formed on Erasmus's flowmetal face, and his optic threads gleamed dangerously. Serena Butler had been haughty, independent, intelligent. Hating her captivity among the thinking machines, she had debated with Erasmus, searching for any chance to hurt him. She had *never* tried to please him. "What did you do to her?" Erasmus turned to the Tlulaxa. "Why did she say that?" Van smiled uncertainly. "Because of the acceleration, I had to guide her personality. I shaped it with standard female attitudes." "Standard female attitudes?" Erasmus wondered if this unpleasant, isolated Tlulaxa man understood human women even less than *he* did. "There was nothing 'standard' about Serena Butler." Van appeared increasingly uneasy, and he fell silent, deciding not to attempt further excuses. Erasmus remained more interested in the clone. This woman looked like Serena, in her soft, classically

DUNE: THE FACES OF A MARTYR

beautiful face and form, in her amber-brown hair, and in her unusual eyes. But she wasn't the same. Only close enough to tickle his own memories of her, of the times they had spent together. "Tell me your beliefs about politics, philosophy, and religion," the robot demanded. "Express your most impassioned feelings and opinions. Why do you think that even captive humans deserve to be treated with respect? Explain why you believe it is impossible for a thinking machine to achieve the equivalent of a human soul." "Why do you wish to discuss such subjects?" She sounded almost petulant. "Tell me how you would like me to answer, so that I can please you." As soon as the clone spoke, she shattered his fond remembrance of the real Serena. Though she looked exactly like Serena Butler, this simulacrum was very different in her internal makeup, the way she thought, the way she behaved. The cloned version had no social conscience, no spark, no glimmer of the personality that had become so familiar to him, and which had caused him so much interesting trouble. The real Serena's rebellious attitude had triggered an entire Jihad, while this poor substitute lacked any such potential. Erasmus noted the difference in the glint of her eyes, in the turn of her mouth, in the way she threw her wet hair over her shoulder. He missed the fascinating woman he had known. "Put your clothes on," Erasmus said. Looking on from one side, Rekur Van appeared alarmed, obviously sensing the robot's disappointment.

DUNE: THE FACES OF A MARTYR

She slipped into the garments he had provided, accentuating her feminine curves. "Do you find me pleasing now?"

"No. Unfortunately, you are unacceptable."

With a blur of his flowmetal arm, Erasmus struck a swift, precise blow. He didn't want her to suffer, yet he did not want to look at this flawed clone ever again. With all his robotic strength, he drove the sharp edge of his shaped metal hand into the base of her neck, and decapitated her as easily as he might cut a flower in his greenhouse gardens. She made no sound as her head tumbled away and her body fell, spraying blood on his clean laboratory floor.

Such a disappointment.

On his left Rekur Van made a choking sound, as if he had forgotten how to breathe. The Tlulaxa man stumbled backward, but sentinel robots stood all around the laboratory chambers. The numerous tortured experimental subjects moaned and chattered in their cages, tanks, and tables.

Erasmus took a step toward the genetics researcher. Van held up his hands and his expression telegraphed what would occur next. As usual, he would try to worm his way out of any responsibility. "I did everything possible! Her DNA matches perfectly, and she is the same in every physical characteristic."

"She is not the same. You did not know the real Serena Butler."

"Yes! I met her. I took the tissue samples myself when she visited Bandalong!"

Erasmus made his flowmetal face a bland expressionless mirror. "You did not *know* her." This Tlulaxa's ability to perfectly recreate Serena Butler had been overstated, at best. As in the

DUNE: THE FACES OF A MARTYR

robot's own attempts to imitate the paintings of Van Gogh to the finest detail, the copy never approached the original's perfection.

"I have many more cells. This was just our first attempt, and we can try again. Next time, I'm sure we'll take care of the problems. That clone was different only because she never shared the real Serena's life experiences, never faced the same challenges. We can modify the virtual reality teaching loops, make her spend more time immersed in sensory deprivation."

Erasmus shook his head. "She will never be what I want."

"Killing me would be a mistake, Erasmus! You can still learn much."

Staring at the Tlulaxa, the inquisitive robot noted how objectively unpleasant he was; apparently, all of his condemned breed were similar. Van had none of the noble attributes of character that could be found in so many people of other races. The little man might have some value after all, providing a new window on the dark side of human nature.

He was reminded of one of his thought-provoking signs.

Is it more human to be Good? Or Evil?

The robot's flowmetal face formed into a broad smile.

"Why are you looking at me that way?" Van asked, nervously.

At a silent, transmitted signal from Erasmus, the sentinel robots came closer to surround the Tlulaxa man. Van had no place to run.

"Yes, I can learn from you, Rekur Van." He turned, his plush robe

DUNE: THE FACES OF A MARTYR

swirling, and signaled for the sentinel robots to seize the man. "In fact, I already have several very interesting experiments in mind..."

The Tlulaxa screamed.

VI

Fixing his gaze forward, Vorian Atreides sat stiffly on the bridge of the flagship. Over the past week, his assault force had been cruising across space.

Soldiers and mercenaries continued their specialized drills. To the last man, they counted the days until reaching their next destination.

As the fleet entered Synchronized space, Vor mentally tallied all the weapons and firepower, all the soldiers and Ginaz mercenaries he would bring to bear against the thinking machines in the next great battle. He had not heard of the target planet before, but nevertheless Vor intended to conquer it and destroy the machine scourge.

Politics be damned. Out here is exactly where I belong.

For years after the death and defamation of Xavier, Vor had thrown himself into the struggle against Omnium. He fought one accursed machine enemy after another, striking in the sacred name of humanity.

Vor felt instilled with the holy determination of Serena, and of Xavier as well. Their strength allowed him to carry the Jihad

53

DUNE: THE FACES OF A MARTYR

forward. Always forward.

He vowed anew to crush every thinking machine in his path. He would leave the next planet a blackened blister if there was no other way, despite the loss of unfortunate human slaves who served Omnium. By now, the Primero had learned to accept almost any cost in blood, just as long as it counted as a victory against the machines.

His two dearest friends had become martyrs in their own fashion. They had known what they were doing and had been willing to make great sacrifices, not only of their lives, but of their memories as well, allowing myths to replace truth, for the sake of the Jihad.

In a private message, Serena Butler had begged Vor and Xavier to understand the personal sacrifice she was making. Later, Xavier made his own sacrifice in order to stop the Grand Patriarch's predatory organ farm scheme with the Tlulaxa, saving thousands of lives in the process. Xavier's decision to leave Iblis's name untarnished was unselfish and heroic; he knew full well how much harm would befall the Jihad if its Grand Patriarch was proven to be a fraud and a war profiteer.

Both Xavier and Serena had paid terrible, ultimate costs, with full knowledge of what they were doing.

I cannot dispute the decisions of my friends, Vor thought, feeling a universe of sadness on his shoulders.

And he realized that his own burden must be to *let them do what they intended*. He had to resist the impulse to change what

54

DUNE: THE FACES OF A MARTYR

Xavier and Serena had done, and to let the untruths stand in order to achieve a long-term result. In accepting their fates and accomplishing what they had hoped, Serena and Xavier had left Vor to carry on in their behalf, and to bear an unseen banner of honor for all three of them.

Not an easy task, but that was my sacrifice.

“We are approaching the target planet, Primero,” called his navigator.

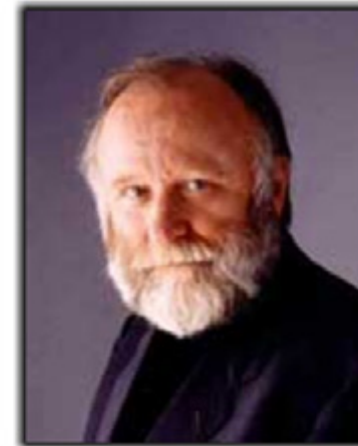
On the flagship’s screens, he saw the unremarkable planet - wispy clouds, blue oceans, brown and green land masses. And a bristling force of weirdly beautiful machine warships converging to form a defensive line. Even from a distance, the angular robotic battle vessels flickered with bursts of fire as they launched machine-guided projectiles in a hailstorm toward the League fleet.

“Engage our Holtzman shields.” Vor rose from his chair and smiled confidently to the officers on the bridge with him. “Summon the Ginaz mercenaries into ground teams, ready to shuttle down as soon as we break the orbital defenses.” He spoke automatically, confidently.

Decades ago, Serena had started this Jihad to avenge the murder of her baby. Xavier had fought beside Vor, crushing many machine foes. Now Vor, without his friends, intended to see this impossible war through to its end. It was the only way he could be sure the martyrs had made worthwhile sacrifices.

“Forward!” Vor raised his voice as the first robotic shells impacted against the Holtzman shields. “We have enemies to destroy!”

FRANK HERBERT

1920 - 1986

Copyright © 2004 World Science Foundation

SCIENCE FICTION

FOR PUBLIC
RELEASE

<http://admiral.webz.cz>
pavolhornak@yahoo.com

FINAL

WSF
BOOKS

[HTTP://WWW.DUNENOVELS.COM](http://www.dunenovels.com)

Ulicami hlavného mesta Tlulaxy sa ozývala prerušovaná strelba zbraní, výkriky a ohlušujúce explózie. Smrteľne ranený genetik sa už z posledných síl plazil po zemi, stále sa však ešte trasúc. No i v tento posledný okamih uprene hľadel, hoc s pohasínajúcim výrazom v tvári, svojimi blízko seba zasadenými očami na Rekura. Bol to pohľad plný zloby a nenávisťi. Teraz tu však ležal ponechaný napospas osudu, a vyradený ako mnoho iných dôležitých vecí...

Zotrel si krv zo svojho odevu, no jeho dlane a ruky ostali lepkavé. Po úteku bude mať viac času opraviť si šaty a umyť zakrvavenú pokožku. Krv... To bola mena jeho obchodu. Genetický zdroj preplnený potrebnou DNA. Nenávidel ňou takto plyvať.

Teraz však Liga vznešených chcela krv... Jeho krv! Napriek tomu, že patril k tým najbrilantnejším vedcom Tlulaxy s dobrými konexiami k mocnej náboženskej elite, musel Rek utiecť. Preč zo svojho domovského sveta, preč od lynčujúcich davov. Pobúrení členovia Ligy totiž uvalili na planétu blokádu a obsadili tento svet, aby si vynútili ich krátkozrakú spravodlivosť. Ak by ho teraz chytili, nevie si ani len predstaviť akú odplatu by na ňom vykonali.

"Fanatici - všetci z vás!" kričal bezcieľne späť k mestu, a zaistil za sebou poklop.

Copyright © 2004 World Science Foundation

BILINGUAL

NEPREDAJNÉ

WSF
BOOKS

BRIAN HERBERT

PREKLAD

Pavol Alexander Horňák
Čermeľská cesta 49
040 01 Košice I
Slovensko

pavolhornak@yahoo.com
+ 421 908 500 914

KEVIN J. ANDERSON

[HTTP://ADMIRAL.WEBZ.CZ](http://admiral.webz.cz)